

127

Colectia POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

CAMIL BACIU

EXPERIENȚA „COLOMBINA”

★★

EDITATA
DE REVISTA

ȘTIINȚA
TEHNICĂ

CAMIL BACIU

EXPERIENȚA „COLOMBINA“

Colecția „Povestiri științifico-fantastice”
Anul VI – Nr. 127

Rezumatul capitolelor precedente

Pentru a ațîta isteria războinică și pentru a demonstra totodată existența așa-zisei „arme curate”, John Johnson, reprezentant al unor cercuri imperialiste ultrareacționare, face să explodeze o bombă atomică în preajma orașului Dorchester, centru industrial și cultural.

Experiența efectuată de Johnson pe domeniile sale urmărește să convingă opinia publică occidentală că bomba Colombina are un efect local, limitat, spre deosebire de obișnuitele arme nucleare, ale căror explozii dezvoltă o radioactivitate mortală, primejdioasă pentru întreaga omenire.

În momentele care urmează experienței, groaza pune stăpînire pe locuitorii orașelor vecine domeniilor lui Johnson. Ceea ce cei mai mulți credeau că nu va fi decît un bluf s-a dovedit a fi însăși realitatea: operă a unui iresponsabil, explozia bombei s-a produs!

Neșînind seamă de încercările autorităților de a-i domoli, cetățenii din Dorchester, Dubbs, Flint etc., revoltați, își părăsesc locuințele, căutînd să fugă cît mai departe de zona înfestată.

Capitolul precedent ne prezintă scene din acest exod în masă.

EXPERIENȚA „COLOMBINA“

(Urmare din numărul trecut)

Astfel fu părăsită unica soluție eficientă. Până la vechea pistă nu erau decît zece kilometri. Dar nici o forșă din lume nu putea întoarce din cale năvala aceasta de oameni innebuniți. Mustafă i-a trimis pe Frisco și pe ceilalți voluntari să-i lămurească pe fugari din om în om, și am pornit și noi după ei. De astă dată nu mai voiam să înțeleg nimic, nu mai voiam să văd nimic, ci doar să-i găsec pe Andrew și pe Miriam. Înaintam astfel, căutînd mașina lui verzuie și pătrată. După o vreme am început să alerg și deodată am avut senzația unei mari descoperiri: constataseam că valorile pe care le foloseam de obicei își pierduseră complet capacitatea emoțională. Gîndeam: „tata, Miriam, Andrew, mama“, făceam supoziții funeste în legătură cu ei dar nici una nu depășea hotarul unui joc mental. Ca și cum sub această pojghiță de imagini s-ar fi aflat o alta: lumea de fiecare zi, pașnică, în siguranță. Grotescul și macabru în care trăiam alunecau pe deasupra, neputincioase. Nu atît ceea ce vedeam și auzeam lucra asupra nervilor mei, nu lumea înconjurătoare, imediată, cit aceea cu care mă obișnuisem, o lume de reprezentări mai vechi, puternic fixate în mintea mea. O idee revenea cu încăpăținare: „Întoarce-te, Eugen; carnavalul acesta e inutil. Du-te, spune-i și lui Harris. Trimiteți-i acasă pe toți. Haide, du-te, e obositor și siciitor așa. Bomba n-a explodat niciodată; a fost un imens exercițiu de apărare pasivă realizat cu materiale fumigene“. „Nu e adevărat — răspundeam —, proiectilul a explodat, și eu mă tirăsc neputincios pe fundul unui ocean radioactiv. Fug fără țel, printr-un lichid care devine mereu mai dens. Costumul de scafandru e greoi, ar trebui să-l dezbrac, și dacă pulberea nevăzută mă va acoperi voi alerga mai departe, mereu, mereu...“ „Haide, haide — revenea ideea —, isprăvește cu scălimbăiala. Nebunii ăștia sînt în stare să rămînă aci toată noaptea spre a-și încasa dimineața onorariul de figuranți. Și ce gust pe Garry să ia parte la așa ceva! În sfîrșit, el e militar,

i s-a ordonat. Dar Harris, dar toți peregrinii ăștia? Li înțeleg pe Frank și Carter, pe Frisco și Slim, ei speră să-și umple buzunarele la inghesuială, dar ceilalți? Oh, e stupid, Garrow, cumplit de stupid!”

Cineva m-a lovit în piept, cit p-acî să mă răstoarne. Era un om înalt și greoi, care pipăia aerul ca un orb. Vizeta mi se aburise, am șters-o și am privit împrejur. Șoseaua se acoperise de oamenii ce se dăduseră jos din automobile și înaintau în convoi mut către luminile din fund. Cel care se ciocnise de mine avea o față mare și albă, ochi mici, de miop, și, ținindu-mă strîns de braț, mă examina ca pe o arătare. A încercat să-mi scoată gluga și m-am ferit cu o energie la care eu însumi nu mă așteptam.

— Stai puțin, am auzit o voce răgușită, o voce imposibilă, care părea să-i iasă din stomac. Cine ești? Aveți costume de azbest, voi cei din Klan? Ce-i cu aiureala asta pe tine?

Am încercat să mă desprind din încheștarea lui, dar individul mă ținea cu o mîină de fier. Ca să nu-mi rupă mineca, i-am spus că fac parte din serviciul de ordine, dar el nu voia o simplă informație, ci dorea să discute cu mine așa cum fac vechii prieteni cînd se reîntînesc. Astfel am început un dialog sinistru și comic, pe care n-am să-l uit niciodată.

— Nu sînt din Klan, am răspuns, klavalierii din Chandow au plecat acum să-i măcelărească pe negri dacă la ora asta Garry nu i-o fi curățat.

— Garry e prietenul tău?

— Da.

— E negru?

— Nu. Dar dă-mi drumul, caut pe cineva!

— Canți... pe cineva? O-ha... O-ha-ha-ha! Ești nostim, băiete! Da' de ce-l cauți? Aveți o întîlnire pe șosea? O-ha-ha... Haide să mergem amîndoi. Eu o să-ți fac loc — sînt Jungley Jim, cel mai puternic om al coastei, iar tu o să mă conduci. Vezi, nu-i așa?

— Văd, sigur că da.

— Eu nu mai văd. Acum șapte ore eram pe terasă și mă holbam către munți, cînd totul s-a dat peste cap. Lumina aia mi-a ars ochii. Spune, am ochii roșii?

S-a holbat la mine. Ochii nu erau roșii, ci parcă plumburii, iar pupila i se mărise aproape cit irisul.

— Ai ochi buni ca și mine, Jim.

— Haide, lasă, lasă. Mai bine spune-mi: bomba asta ați aruncat-o voi, cei din Klan, nu? Voi ați să distrugeți Dorchesterul, nu-i așa? Dar, ia spune-mi, ciuperca aia cum crește așa de frumos? Ea există mică în bombă, și explozia o umflă? Haide, nu te mai preface, porcule! Dacă nu ești din Klan, trebuie să fii un agent parașutat! Spune ceva, că te sfărîm!

Mi-a inhipt cealaltă mină în beregată și, cu toate cutele grosolane ale salopetei, mi-a cuprins gîtul. O clipă am crezut că-mi smulge capul din loc, apoi l-am pocnit cît am putut de tare cu șpițul peste gleznă și m-am aruncat înapoi. Îmi eliberasem gîtul, dar nu și brațul. L-am mai lovit o dată, cu groază, peste ochii pe jumătate morți și încă o dată peste carotidă. Atunci m-a lăsat și s-a încovoiat gemind. Aș fi vrut să-i cer iertare, dar și ăsta era un gînd de nebul. L-am împins deoparte și am pornit înainte tropăind.

După zece minute am găsit Willysul lui Andrew, și m-a pierdut un hohot muf, cum mi se întimplase cu o seară înainte, la restaurantul lui Camuse. Era nefiresc faptul că așteptasem să-i întilnesc și tot atît de nefiresc faptul că-i găsisem. Surideam cu un suris moale și nu puteam scoate un sunet. L-am luat în brațe pe Andrew și l-am sărutat ca pe vremea cînd eram copii. Apoi am luat-o în brațe pe Miriam. Ea plîngea cu suspine, ștergîndu-și cu pumnii ochii ei mari și cafenii de pisică speriată.

Erau amîndoi nevătămați, numai groaznic de istoviți și plini de ulei. Andrew mi-a povestit că la ora trei plecase de la uzină și trecuse s-o ia pe Miriam. Ea încă nu-și terminase lucrul și a trebuit s-o aștepte pînă la cinci. Au plecat apoi împreună cu mai mulți arhitecți — cinci mașini cu totul — ca să bea ceva la Camuse. Lui Andrew i se defectase ambreiajul la cîțiva kilometri în afara Dorchesterului și refuzase să treacă la remorcă. Amicii săi s-au oprit, și el a început să repare pana. Explozia îi surprinsese astfel și, înnebuniți, se ghemuiseră în mașini. Abia după o oră cineva a îndrăznit să scoată un lanț din portbagaj, să lege Willysul de un Plymouth și să plece înainte cu toată viteza. Dar coloana refugiaților îi ajunse și, haotică, învălmășită, îi inghiți, nelăsîndu-i să avanseze decît zece kilometri în trei ore.

I-am spus lui Andrew pentru ce sintem acolo și a trecut imediat la volan.

— Să plecăm, a spus. Să încercăm să ne strecurăm.

Drumul la înapoiere a fost cu mult mai dificil. Șoseaua era blocată și am luat-o peste cîmp. Dar și pe cîmp mișunau oameni. Unii se trîntiseră pe jos, gemind, și printre dinșii se zăreau cîțiva inși cu glugă. M-am apropiat de ei: erau Frisco, Slim, Carter și alții pe care nu-i cunoșteam. Fără nici o fereală îi buzunăreau pe rîniții care urlau, smulgeau inele, goleau buzunare, călcînd peste corpurile răsturnate. Unii dintre cei jefuiți se zbăteau, dar erau pocniți în cap fără cruțare și culcați la loc.

— Hehei, stai, porcule, am auzit din nou vocea aceea cunoscută. Uriașul pe jumătate orb reapăruse din beznă. Îl confundase pe Slim cu mine, și, înainte ca acesta să se poată feri, miinile enorme îl și

apucaseră de beregată. Capul lui Slim se frinse, moale, și în aceeași clipă Frisco îl izbi pe uriaș în creștet cu o manivelă. Acesta însă nu căzu și prinse mina omoritorului de negri. Se auzi un muget de bivol injunghiat și un trosnet. Frisco apucă manivela cu cealaltă mână și lovi din nou. Căzură amândoi o dată — uriașul cu singele și roindu-i pe obraz, aruncînd agonice din picioare și Frisco zvircolindu-se de durere și adunîndu-și brațul fărîmat lingă piept, ca pe un copil.

Ceilalți „buni americani“ din Chandow, care nu apucaseră să se amestece, au părăsit porțiunea aceea unde apăruserăm și noi și au dispărut peste cîmp. Erau niște hiene, și totuși niște bebeluși în comparație cu Johnson. Ce însemna jefuirea unui răniț pe lingă sutele de mici fermieri infestați o dată cu familiile lor? Dar furia îmi acoperi micile lucidități. Trebuia să ajung la Mustață, să-l anunț că a început jaful. Încă nu era prea tirziu pentru a-i opri pe derbedei.

Așa că am luat-o din nou la fugă peste cîmp, ciocnindu-mă de ceilalți, călcînd peste cei ce se întinseseră pe jos. L-am găsit pe Harris urlînd și amenințînd. În fața lui era Snowders, cu bărbia în piept, ca un școlar.

— Triere, triere! striga Harris. Eu am nevoie de o triere făcută cu toată răspunderea, nu de intimidare! Aici nu ești într-o comisie de anchetă.

— Te rog, doctore.

— Gurraa! Gurra! Să nu încerci să faci altfel! Ia-ți doi oameni, uite-i pe ăștia doi, și alege din nou. Aveți contoare destule. Și ha-nele jos, la ventilație!

În jurul cercului de lumină apărea un șirag de chipuri livide care așteptau la rînd.

M-am apropiat de Mustață cu Andrew și Miriam, dar, înainte de a-i putea face semn, dinsul s-a întors spre noi și a continuat să urle:

— Ticăloșilor, unde vă sînt costumele de protecție? Nu v-am spus să nu dați salopetele celor din convoi? De unde mila asta apostolică? Garrow, du-i la căpitan să le dea alt echipament...

Prezența de spirit a lui Harris mă înmărmurise.

— Du-i la căpitan! a repetat. Ce te holbezi la mine? Cine v-a permis să vă scoateți costumele fără știrea mea?

Trucul copilăresc a prins imediat și definitiv. Căpitanul, aflat în spatele lui Mustață, l-a zmucit pe Andrew cu brutalitate.

— Ar trebui să te băgăm la triere, domnule... domnule... Și dumneata, domnișoară, ești doar soră de caritate, domnișoară Shirley, nu?

— Da, a răspuns Miriam.

— Vă dați seama că îmbrăcați cu salopetele dumneavoastră doi

radioactivizați din Dorchester ar putea să se strecoare printre noi, nebănuți de nimeni?

Ideea asta părea să-l înfurie la culme.

— Am rupt salopetele, căpitane, a spus Andrew, am oprit patru hemoragii cu ele. Și dacă bandiții aceia nu i-ar fi zgduidit pe oameni căutându-i de bani cred că i-am fi salvat.

— Care bandiți?

— Carter și Frisco, a răspuns, derbedei care au venit să fure.

Căpitanul a injurat printre dinți pe toți civilii, apoi a adus din cortul-magazie costumele cu glugă cu care s-au îmbrăcat Andrew și Miriam. Ce era mai greu trecuse. Mă temusem grozav că vor fi opriți la triere.

Între timp operația continua. Răniții — și erau destui dintre cei atinși de unda de șoc — treceau numaidecît în corturile menite intervențiilor secundare. Dar cea mai mare parte era minată într-un țarc de sirmă ghimpată pe care pînă atunci nu-l văzusem. Înainte însă de primirea oricărui ajutor sanitar, oamenii erau dezbrăcați și hainele lor îngropate. Gropile erau deci pentru veșminte, nu pentru fugari.

În pragul fiecărui cort, refugiații treceau prin dreptul unui medic care-i cerceta cu ajutorul unui contor Geiger, de o formă complicată, solidar cu un spinteriscop. Cadranul aparatului devenea luminos, iar o mică celulă foto, avînd și ea afectat un cadran luminos ce trebuia „acordat“ cu primul, comanda un indicator. Majoritatea fugarilor prezentau o toxicitate medie, unii foarte redusă, iar cîțiva fermieri cu arsuri — o toxicitate maximă. Aceștia erau izolați într-un cort aparte, și după o oră aveam să înțeleg că era de fapt un soi de morgă și că Mustață nu glumise de loc.

Între timp sosi și Garry. Ochii îi sticleau și buzele i se subțiaseră ca două linioare roz. Mi-a făcut semn să mă apropiu.

— Garrow, mi-a șoptit, s-a terminat cu Porter. Am tras în plin, au murit șase oameni. Printre ei era și Terrendal. Chandowul nu mai are primar la ora asta. Imi aștept revocarea dintr-o clipă într-alta.

— Nu se atinge nimeni de tine, Garry, pînă nu faci ordine aici. Un mare Vrăjitor* mai mult sau mai puțin, fie el și primar...

— Mi-am ieșit din fire, Garrow! Ar fi trebuit să trag numai în picioare. Dar erau beți și ne-au atacat cu pistoalele.

— Garry, nu merită să te gîndești acum la asta. Mai bine oprește-i pe gangsterii care au început să jefuiască răniții.

— Cum?! Unde asta?

— Pe cimp.

* Rang superior în Ku-Klux-Klan (n. r.).

Garry a făcut semn căpitanului să rămână pe loc, m-a smucit de braț și pentru a treia oară am pornit peste întinderea întunecată în care mișunau oameni. Nu ne-a fost greu să-i găsim pe jefuitorii. Operau la fel de liniștiți ca în urmă cu jumătate de oră, când uriașul îl gituisse pe Slim.

Garry s-a înfipt între ei și a ridicat pistolul. Unul din ei a sărit gata să se încalce, dar când l-a recunoscut pe maior a încrămenit.

— Fuga spre tabără! a poruncit Garry. Dați-i drumul!

Ne-am întors în trap, ei doi înainte, noi doi în urmă.

— Ar trebui să vă impușc acum, bestiilor, a spus innăbușit Garry. Dar las asta pentru dimineața. Hei, căpitane, ia-i în primire.

Derbedeii s-au trântit pe burtă, și soldații au trebuit să-i dea de-a dura ca să le lege miinile la spate. Țipau și se rugau, dar strigătele lor s-au stins curind în vacarmul taberei.

— Ai de gând să-i impuști chiar, Garry? am întrebat.

— Din păcate, legea nu-mi îngăduie. Dar o să ne răfuim cu bandiții ăștia miine în zori. Pină atunci cheamă-l pe Harris aici. Dar... iartă-mă. Eugen, am uitat... l-ai găsit? Și pe Andrew, și pe Miriam?

— Da.

— Unde sint?

— Au căpătat costume de protecție, ca și cum ar fi venit cu noi din Chandow, ca voluntari.

— Minunat. Ați avut o idee grozavă. Harris, vino mai aproape. Ciți au murit?

— Opt.

— Ciți crezi că sint strinși împrejurul taberei noastre?

— Vreo două mii de oameni. Dar șoseaua e plină, o să mai sosească.

— Ciți putem transporta simultan?

— Depinde cum îi inghesuim. Ar trebui să nu fie băgați unii peste alții. În condiții omenești, ar fi loc pentru opt sute. Dar nu pot fi ținuți așa, mai mult de cinci, șase ore. Stau în picioare sau pe jos.

— Deh! a rinjit Garry. Johnson însă nu s-a gândit chiar la toate. Colombina a întrecut toate așteptările. Harris, care e atmosfera? Crezi că o să trebuiască să facem uz de forță?

— Dacă pină în trei ore nu putem să-i trimitem cu autobuzele și autocamioanele la aeroportul din Chandow, totul se dă peste cap.

— Bine, bătrînule. O să telegrafiem să trimitem acolo jumătate din flotilă. Și fă tot ce se poate să nu recurgem la forță.

În jurul taberei noastre, oamenii continuau să se adune. Rîndurile din față înaintau pe nesimțite, pentru că trierea nu putea ține ritmul celor ce se scurgeau pe șosea. Garry încercă să parcurgă

toată coloana cu un grup de mașini militare trecind peste cimp, dar renunță — oamenii se întinseseră pe jos lângă drum sau își scosese mașinile din coloană. Unii încercaseră să ocolească punctul de control părăsind asfaltul, dar mașinile nu răzbătuseră peste terenul accidentat, iar unele din ele fuseseră oprite de cordonul care se întindea pînă la frontiera statului Connecticut. Garry socoti că avea de evacuat cam opt mii de oameni și telegrafie în consecință la Chandow.

VI

Intre timp, micul cordon aflat în jurul taberei începu să se clatine. Nu trecea nimeni la o luptă deschisă cu noi, dar se auzeau amenințări și injurături. Discuțiile duse de cetățenii din Chandow cu refugiații erau sterile, nimeni nu-i asculta. Se nășteau zvonurile cele mai absurde, zvonuri monstruoase, pe care însăși mulțimea aceasta innebunită le născocise. Ele treceau din gură în gură, se amplificau și deveneau din ce în ce mai ațîțătoare. Incendiul lumina toată întinderea pînă la noi, și dinspre el adia un vintuleț cald. Numai această imagine ar fi fost suficientă pentru a crea o noapte de coșmar; figurile refugiaților, strivite una de alta și una peste alta, te făceau să te simți într-o cameră de tortură.

Cordonul din jurul taberei plesni deodată, fără să fi avut loc o busculadă serioasă. Soldații încercară să oprească mulțimea innebunită, apoi fugiră pînă în preajma corturilor și se opriră acolo cu armele întinse.

Pentru a face imposibilă o încăierare, Garry chemă tanchetele. Blindatele se răsuciră încetișor cu fața către fugari și porniră să înainteze. Mașinile grele scormoneau pămîntul țintind cu țevile negre și reci mulțimea, care se trăgea înapoi călcîndu-se în picioare. În mai puțin de cinci minute de la ruperea cordonului de soldați, situația era restabilită fără a se fi tras un foc. A urmat un răstimp de acalmie — țipetele se potoliră.

Se părea că o mare oboseală, o oboseală a disperării îi cuprinsese pe cei din Dorchester.

Cei din Chandow profitară de această pauză ca să se trintească pe jos. M-am lăsat încetișor la pămînt alături de Miriam și Andrew și am adormit numaidecît.

Cînd m-am trezit ploua cu găleata, și în jurul meu se și formase o baltă. Am sărit în picioare buimac, Andrew m-a smucit de mină și am alergat pînă în fața corturilor. Se strînsese acolo întregul grup al celor din Chandow, ca și cum lumina i-ar fi apărât de potopul dezlănțuit pe neașteptate.

Aversa a trecut la fel de repede cum a venit, și cerul a apărut spălat, strălucitor, un cer anume pregătit pentru plimbarea de fiecare seară.

Garry m-a chemat în cortul pus la dispoziția comandantului taberei și, intrind înăuntru, l-am găsit acolo și pe Mustață.

— Ascultă, Garrow, a spus Garry, eu o să mă duc acum să văd ce fac ăia din sud. L-am chemat și pe Harris să ne sfătuim. Ploaia artificială, de care v-am pomenit, a făcut tot ceea ce noi n-am fi reușit. În bezna care s-a lăsat, sub trombele de apă, foarte mulți au trecut peste cîmp, spre șosea. Acum au și ajuns poale la celălalt cordon sau chiar l-au și depășit. V-am chemat să vă anunț că bunul nostru căpitan nu trebuie lăsat să se dezlănțuie. Dacă ar fi după el, ar trage mereu cite o rafală de intimidare, și asta ar așta spiritele. Căpitane, intră, te rog.

Căpitanul intră și rămase în poziție de drepti.

— Eu plec în control. Indiferent de ce întreprinzi, te sfătuiesti cu doctorul Isrand și cu domnul Garrow, dinșii reprezintă populația Chandowului și voluntarii care conlucrează cu armata. Bună seara.

Căpitanul salută, ne privi nemulțumit și ieși în urma maiorului.

În puțină vreme veniră autobuzele și autocamioanele să-i încarce pe cei triași. Oamenii fură numărați și urcați în mașinile care plecară numaidecît. Apoi se lăsă liniștea. Intinderea părea o enormă sală de spital ai cărei bolnavi încearcă să adoarmă pentru a scăpa vremelnice de dureri.

Zorile apărură după cota Well palide și răcoroase. Cerul deveni albastrui, și pe el se profilă frumoasa cabană a cotei, construită în stil alpin. Iar cînd primele raze izbucniră pe boltă flăcările păliră cu totul, și focul groaznic de aseară se transformă într-unul murdar, acoperit cu o masă fumegoasă, cenușie. O dată cu dimineața, rumoarea începu să crească. Mi-am scos incetișor brațul de sub capul lui Miriam și m-am ridicat. În fața mea se desfășura cel mai uluitor tablou pe care-l văzusem vreodată.

Inchipuți-vă un cîmp imens scaldat într-o lumină albăstruie și acoperit de aburii străvezii ai zorilor. Totul părea să prevestească aratul, o muncă simbolică de fecundare a pămîntului. Dar pămîntul acesta negru, de pe care abia se adunase recolta, era acoperit de portiere, canapele, anvelope, volane, faruri, conducte, eșapamente, și printre acestea toate se mișcau oameni. Unii adunau haine și le îngămădeau în valize, alții desfăceau valizele și înșirau pe jos șervete, pantaloni, prosoape. O femeie grasă, cu rochie ruptă se farda întorcînd oglinda către primele raze de soare. Un bărbat îmbrăcat într-un frac cu cozile smulse se bărbiera privind-se într-un cîmb de sticlă, iar alături două fete se spălau: una îi turna altelea dintr-o

sticlă și cea de-a doua își clătea sinii și subsoarele. În fața lor, o bătrână plingea, ingenucheată, și din cînd în cînd își ridica minile spre cer.

Și toți acești oameni, amestecați cu automobilele, păreau să ducă fiecare o viață separată, ca și cum ar fi fost orbi și surzi. Nimeni nu observă nimic decît la un pas în jurul lui și-și vedea de treabă cu un automatism bolnăvicios. Ai fi putut crede că ăsta era felul lor de trai, indiferent ce se întîmplă: o oglindă, fardul, bărbieritul, spălatul.

Trecînd peste cota Well, discul soarelui acoperi întinderea cu o lumină roșiatică, difuză, plină de viață. Atunci cîmpul începu să se frămînte ca scos din amorțeală, și, sub imperiul unei forțe nevăzute, oamenii porniră de pretutindeni către tabără fără să se grăbească. Păreau să se adune la un miting pentru a auzi lucruri de mult cunoscute, dar pe care datoria te obligă să le ascuți în fiecare dimineață. Nu se împingeau, dar se strecurau să ocupe locurile cele mai înaintate, pînă pe sub nasul soldaților, și în curînd cîmpul se dezgoli de refugiații adunați în jurul nostru într-o masă compactă.

De unde mă aflam nu se vedea lagărul, ascuns după o mică lizieră. Dar gălăgia de acolo îmi spunea că și cei triași se treziseră și vociferau. Du-te-vino-ul continuu al camioanelor și al autobuzelor nu reușiseră să-l golească.

Am coborît și, trecînd pe lingă corturile speciale, am aruncat o privire înăuntru. În primul se aflau șase paturi, iar un medic — în întregime învelit într-un combinezon alb — moțăia ușor pe un fotoliu pneumatic. În ciuda restricțiilor severe m-am strecurat pe sub deschiderea îngustă să-i văd pe pacienți. Erau acoperiți cu pături subțiri și dormeau. Unul singur părea să se fi trezit, dezvelindu-se în somn. Avea un picior negru, umflat și plesnit, din care se scurgea o zeamă cafenie, iar obrazul său lustruit tremura incontinuu. Am mai făcut un pas, fascinat, și atunci am înțeles că toți ceilalți muriseră și de aceea erau acoperiți. Un miros neplăcut stăruia în încăpere, stăvilind doar de aroma eterului și a medicamentelor. Totul era foarte curat și scrobît împrejur; desigur că așternuturile fuseseră mereu schimbate, aruncîndu-se cele socotite primejdioase. Oamenii muriseră, pare-se, fără să se zbată prea mult, iar medicul înregistrase fazele agonice prin metode clinice obișnuite, cît și cu ajutorul unor aparate, cum nu mai văzusem, prevăzute cu contoare Geiger. Desigur că obosise observînd efectul direct al radiațiilor și arsurilor și acum ațipise. M-am retras în virful picioarelor, ducîndu-mă să-l caut pe Mustață.

Dinsul alerga de colo pînă colo, la fel de neobosit ca aseară, urmat de căpitan, care cedase în fața acestei energii inepuizabile, și de Snowders, care devenise grozav de îndatoritor.

— Stăm bine, mi-a spus Harris, sumbru. Ce era mai greu a trecut. După câte îmi dau seama n-au mai rămas împrejur decât trei mii de oameni; în afară deăștia alții n-au cum să mai vină — toate orașelele, toate așezările dimprejur au cordoane ca și Chandowul. În cursul nopții au murit la posturile sanitare o sută treizeci și șapte de oameni și i-am și îngropat. Restul trebuie să fie presărați pe cimp. Două echipe au plecat să-i depisteze. Îngropatul, e drept, durează cam mult, de aceea ne-au și trimis foreza. Trebuie să așternem peste dinșii cel puțin cinci metri de pământ. Hello, Snowders!

Robert veni în fugă.

— Snowders, ia cinci oameni și săpați încă o hazna, foarte adincă, în spatele corturilor.

Snowders scutură din cap în semn c-a înțeles și plecă, de asemenea, în pas alergător.

— L-a fiert noaptea asta. Parcă aud cum i se zbate sufletelul de canar. A ajuns într-așa hal. Încît l-a înjurat de cîteva ori pe guvernator. Ce să-i faci!

— Mustafă, ești mort de oboseală. Culcă-te puțin și dacă se întimplă ceva te trezesc eu. Haide, totul se desfășoară normal acum.

N-a așteptat să-i spun de două ori și s-a întins pe jos în fața cortului comandantului. De-abia adormise că a apărut Garry, dar i-am făcut semn să-l lase în pace.

— Da, da, e liniște peste tot, a încuviințat el după ce i-am spus cum a decurs noaptea. M-am repezit și pînă la Chandow; orașul pare mort. Între timp au sosit instrucțiuni noi, care se bat cap în cap, și trebuie să alegem pe cele mai puțin absurde.

— Anume?

— Au scăpat foarte mulți radioactivizați și la ora asta călătoresc în voie prin Statele Unite. De aceea, în interiorul cordoanelor vor începe mari razii de detectare. Nimeni nu știe cum trebuie făcut lucrul ăsta, dar toți se agită. Cit despre cei din Chandow, ei bine, foarte puțini vor să ne mai ajute. Olivotto mi-a declarat deschis că menținerea cordoanelor e o barbarie și că oamenii ar trebui să treacă peste ele, numaidecît.

— Prin cordonul al doilea se poate trece?

— Cred că da. Ai vrea să pleci, Garrow?

— Aș vrea. Dar nu te părăsesc în balamucul ăsta.

— Du-te, Garrow. Spui prostii. Chandowul va deveni oricum pustiu pentru o vreme. Ia-ți bătrîni, ia-o pe Miriam și plecați... Pregătește-te, au venit autobuzele pentru transportul voluntarilor. O să ieși parte la razile de detectare astăzi, apoi drum bun!

*
* *
*

Înainte însă de a ne lua locurile în mașini furăm supuși cu toții unui duș de aer la o presiune de trei atmosfere. Operația se desfășurase într-o cabină pneumatică strîmă ca o carcasă unde prin mai multe guri aerul fusese improșcat asupra noastră, fiind supt apoi printr-o pîlnie enormă. Praful colectat astfel se aduna într-un rezervor de unde avea să fie scos și îngropat. Supuși apoi contoarelor Geiger, nu mai prezentam decît slabe urme de radioactivitate. Așezîndu-mă pe bancheta autobuzului, începui să mă gîndesc la eventuala părăsire a Chandowului. Părea, evident, o prostie să te muți în alt oraș spre vest. Norii și vînturile aveau să poarte pulberea cea fină nu numai peste teritoriul Statelor Unite, ci peste întreaga lume. Desigur că o mai mare concentrație aveau să aibă pulberile atomice în zonele mai apropiate de Dorchester, dar aceasta avea să se întîmple după niște legi fizice noi, necunoscute, verificabile numai după un îndelungat număr de ani. Ceea ce era concludent apărea în studiile făcute asupra fluviului Columbia, în undele căruia călătoreau apele industriale ale Uzinelor atomice de la Hanford. Cifrele erau cunoscute de toată lumea după discursul lui Albert Schweitzer:

— planctonul se arăta a fi de 2.000 de ori mai radioactiv decît apa fluviului în care trăia.

— rațele hrănite cu acest plancton erau de 40.000 de ori mai radioactive (radioactivitatea apei fluviului rămînînd mereu unitate de măsură).

— peștii — de 150.000 de ori.

— rîndunicile, ai căror părinți se hrăniseră cu insecte prinse în apa fluviului, de 500.000 de ori, iar puii ieșiți din ouăle păsărilor de apă, de 1.000.000 de ori mai radioactivi!

Ființele acumula deci într-un ritm fantastic, păstrînd totul în oase, în sînge, în celulele de reproducere mai ales. Suspensiile ce călătoreau în văzduh, jucînd în razele de soare, nu erau direct primejdioase, ci trebuiau să parcurgă un circuit destul de lung. Aveau să cadă multe ploii. Și aveau să crească morcovi, napi, ardei, tomate, sfeclă, verze, pătlăgele vinete, țelină, mărar; aveau să crească lucernă și trifoi, iarbă grasă și flori. Oamenii vor minca legumele fierte și crude, animalele vor paște iarba. Și pe animale tot omul le va minca, cît și pe puii acestor animale. Iar pulberea pămîntului scormonit de aripa Colombinei, pulberea lemnului, a pinzelor, a cărților volatilizate avea să treacă din aer în pămînt, din pămînt în sfeclă, din sfeclă în zahăr, de acolo în gura omului, în stomacul lui, în sînge și apoi în oase. Și la fel, trecînd prin vite, prin apă, prin cartofi, totul se va aduna în oasele picioarelor și ale mîinilor, în măduva șirei spinării, în celulele sexuale. Acestea vor fi ionizate și nu vor mai putea lua parte la procesele chimice normale. Vor degenera și vor muri. Echi-

pajul „Balaurului fericit“, aflat la 120 km de Bikini și pudrat cu praf calcaros radioactiv, s-a îmbolnăvit pe viață, iar telegrafistul vasului, Kuboyama, a murit.

Încă nu se cunoștea numărul victimelor Colombinei decât într-un sector redus, cel de la cota Well. Luînd o cifră medie, aceea de o sută treizeci și șapte și înmulțind-o cu cinci (sectorul nostru acoperea exact a cincea parte a cordonului de securitate specială), ajungem la șase sute optzeci și cinci de morți. Era o primă ipoteză, care nu ținea seamă decât de cei îngropați în timpul nopții de către voluntarii noștri sau de către refugiați. Dar mai rămăseseră mulți pe cîmp și încă foarte mulți aveau să-și dea duhul cine știe pe unde și cine știe cînd. Indiferent de marile deosebiri între bomba H lansată la Bikini și „preacurata Colombina“, peste buna noastră Americă aveau să călătorească acum nori purtători de moarte, iar locuitorii din Dakota, Nebraska, Kansas, Oklahoma aveau să-și amintească mulți ani, și din ce în ce mai bine, de John Johnson, Cioma pe care o scosese el din depozitele armatei făcea să pălească biata *ciumă stacojie** cu care Jack London încercase să-și înpăimînte contemporanii. Noi puteam pleca sau nu din Chandow, dar copiii noștri nu puteau moșteni alt singe decât al nostru. Avea să devină partea aceasta vestică, începînd de la statul Maine și pînă la Maryland, nelocuită? Vor fugi oamenii din Vermont, New-Hampshire, New York, Pennsylvania, Virginia și cele două Caroline, tocmai în Oregon, California și Arizona? Nimeni n-ar fi putut să răspundă pe loc la asemenea întrebare. Experiența mondială era mult prea redusă în privința asta, iar concluziile nu puteau fi trase decât după multe decenii pentru a fi riguroase. Căci dacă iodul 131 radioactiv dispare după șaisprezece zile, iodul 129 radioactiv se menține două sute de milioane de ani. Iar anume izotopi ai fosforului, calciului, fierului, bismutului, stronțului și ai altor elemente erau, de asemenea, deosebit de primejdioși și cu efecte de mare durată. Ceea ce putea să ne spună știința în mod precis era că aerul fusese infestat, că cei atinși direct vor muri sau vor suferi groaznic. Dar cum avea să se desfășoare lentă otrăvire a celorlalți, pînă unde și pînă cînd, asta nu se știa decât în linii mari. Infestarea organismelor vii era în plină desfășurare, iar medicii nu puteau s-o înfrîneze, căci împotriva acestui efort se aliau pămîntul și aerul, apa și hrana de fiecare zi.

Teritoriul acesta trebuia transformat într-o zonă moartă sau redus la o viață de carceră inundată cu mii de restricții.

Un american distrusese Hiroșima, un altul Nagasaki, cel de-al treilea regiunea Dorchesterului Toate trei piramide de singe și moloz

* E vorba despre un roman cu caracter fantastic al marelui scriitor american (n. r.).

impuneau același lucru: ingroparea Colombinelor, a micilor Dagmar atomici, a tuturor armelor nucleare. Eram sigur că „experiența“ lui Johnson avea să conducă la efecte cu totul contrarii decît cele scontate de el și de cei doi care-l sprijiniseră. Și gîndurile mi-au fost confirmate de cum am intrat în Chandow.

La ora opt dimineața, orașul era pustiu — aproape nu-i observai pe militarii și poliștii incremențiți la posturile lor. Și fără indoială că nici alții nu ținuseră seamă de ei căci pereții caselor fuseseră acoperiți de apeluri scrise cu cărbune și cu var: „Aduceți-l pe Johnson la Chandow“, „Iscăliți numai decît tratatul cu rușii“, „Cine îl apără pe Johnson?“, „Dați-ne capul lui Johnson!“, „Senatori, veniți să vedeți Chandowul“, „Vrem să trăim, să trăim, să trăim!“

Cînd am trecut prin cartierul oamenilor de culoare, autobuzele și-au încetinit mersul. La o cotitură se vedeau case ciuruite de gloanțe, și pe jos, în jurul unui negru tumefiat de lovituri, zăceau, morți, cinci indivizi îmbrăcați în costumele Klanului, cu fețele acoperite de glugi. Două sentinele cu automate nu lăsau lumea să se apropie. Indrăzneala lui Garry depășise orice limită: să ucizi cinci membri ai Klanului era ceva nemaipomenit, iar să-i lași în drum spre a fi văzuți de toată lumea era de-a dreptul o nebunie.

Îl înțelegeam totuși pe Baron — era pentru prima dată cînd reprimarea putuse fi folosită și împotriva acestor bandiți, nu numai în contra cetățenilor pașnici. Și el făcuse totul pentru a-i feri pe nenorociții de negri. Dacă Chandowul ar fi avut alt comandant, de aseară și pînă acum s-ar fi organizat nu numai pogromuri rasiale, dar s-ar fi și jefuit ca-n codru.

Mașinile se opriră în centru, și înainte de a ne aduna la Clubul aviatorilor am căpătat două ore libere. Am condus-o pe Miriam la mama ei, pe care am găsit-o plîngînd în liniște.

În cameră era întuneric. Am ridicat jaluzelele și atunci am văzut că doamna Broods era pansată de jur împrejurul umărului. Chiriașul de la subsol venise beat și o atacase cu un cuțit de bucătărie, fără o vorbă, fără o provocare. Vecinii ceilalți îl potoliseră, îl legaseră și-l incuiaseră în propria lui cameră.

— Ascultați, ne zise ea, urlă tot timpul.

Dinspre scara de serviciu veneau niște chelălăieli jalnice. Omul nu șipa, ci scîncea ca un cîine la lună.

— Omul ăsta n-a băut niciodată, urmă doamna Broods. Dar de ieri e ca nebun. Tot orașul a înnebunit.

— Nouă ni s-a părut foarte pașnic, am spus.

— Fiîndcă ați venit cu autobuzul. Altfel ați fi văzut că în magazine nu se mai găsește nimic. Piața e goală, sînt spargeri peste spargeri. O să plecăm în vest, la fratele meu, la Stephen.

— Dar nu se poate pleca, doamnă Broods !
— Am auzit. O să trecem prin cordon. N-am nevoie de casă, nici de altceva. Trebuie să fugim.

— Dar cum vom trece prin cordon ?

— O să trecem noaptea, pe la Groy. Am fost profesoară acolo, cunosc pădurile, heleșteiele. O să fugim prin apă și..

Restul frazei fu acoperit de niște sunete sălbatice de trompetă venind dinspre vestibul. Miriam păli, doamna Broods sări în picioare și se repezi la ușă. O deschise brusc și se pomeni față în față cu un individ care sufla dintr-o trompetă de alamă, clătînindu-se. Lingă el mai era unul care se apucase să deșerte dintr-un sac pantofi de damă, stilouri, ceasuri. Nu puteam să le văd figurile — purtau glugi amănunțite —, dar după pantalonii negri cu vipușcă de satin lucios am bănuit că sînt liftboyi hotelului „Central”.

Cel cu trompeta se opri din suflat, mă apucă de guler și mirii :

— Avem nevoie de conserve.

— De băutură, completă celălalt.

— Carne, pește, biscuiți, ulei, fructe, legume.

— Whisky, rom, coniac, sherry-brandy.

— Poate aveți femei, primim și femei.

— Nu le căutăm la dinți, sughiță cel cu sacul. Dar să nu fie prea bătrîne. Dacă e una frumoasă, plătim mai mult. Pentru femei dăm băutură.

— Plecați de-acî, am spus.

— Dar tu cine mai ești ? Ce ne ameninți ?

— Plecați dacă nu vreți să vă arunc pe scări !

— O să te aruncăm noi pe tine !

Și cel cu trompeta scoase din buzunar un Colt de tip vechi, pe care-l armă cu mîna tremurîndă. M-am tras înapoi, și atunci el izbucni într-un hohot de ris. Își băgă pistolul în buzunar, mă scuipe și, smucindu-l pe celălalt de braț, se îndepărtă clătînindu-se.

Reintrai în odaie, în vreme ce sunetele stridente ale trompetei nu mai conteneau.

— Așa a fost toată noaptea, gemă doamna Broods. Orașul a innebunit fiindcă nu-i lasă pe oameni să plece de aici. O să se transforme într-o junglă.

— Nu știu ce trebuie făcut, am spus. Nu mai știu nimic. Dar e ora la care sînt așteptat de Garry. Inchideți casa și veniți la noi, nu se poate să rămîneți două femei singure.

Doamna Broods nu și-a luat aproape nimic cu dînsa, dar Miriam și-a împăturit cu grijă bluza ei bleu-pal, bluza roșie ca focul, rochia de catifea lilas, a ales fotografiile de prin sertar, a cules cățelul de lemn cu limbă de piele, un măgăruș de postav, două căprioare minus-

cule de lemn — era acolo toată averea ei de fetiță, care mă înduioșa întotdeauna.

După jumătate de oră am plecat și pe drum am întâlnit nenumărate grupuri de oameni ducând sacoșe, valize, suluri, saci de sport. Chandowul se muta dintr-o parte în alta, adunându-se după familii și prietenii, ca înainte de revelion. Numai că de data asta bunii noștri americani nu aveau nici un motiv să fie veseli.

Acasă i-am găsit pe bătrini foarte liniștiți. Andrew le povestise totul. De altfel, radioul emitea continuu programe pentru orașele sinistrate cu o grijă într-adevăr părintească. La intrarea noastră vorbea tocmai un fizician de la Harvard, un oarecare Dannyson.

— De altfel, spunea el, prostiile care circulă în literatura de senzație se bazează pe date ipotetice și pe previziuni de ghicitori în cafea. Când profesorul Schweitzer a vorbit de înfestarea atmosferei și a anunțat urmări grave pentru umanitate peste cincizeci de ani, el avea la îndemână cam tot atâtea cifre exacte câte am eu acum despre femeile din Marte. Dar aş putea să vorbesc despre ele pornind de la radiații, raze cosmice, studiul atmosferei marțiene, al petelor planetei. Evident, dv. ați părea neincrezători, iar atitudinea dv. ar fi cum nu se poate mai sănătoasă.

— Ta-ta-tam, ta-ta-tam, îl îngină furios bătrînul închizînd aparatul. Vrea să ne convingă că sîntem în siguranță și că nu există loc mai propice vieții pe pămînt decît aici, în spatele cordonului. În noaptea asta au fost parașutate alimente, alcool, dar n-au nimerit baza, iar coletele au ajuns cine știe unde. De aceea au și început speculanții să cîrcale prin oraș. Dar o să lanseze din nou alte colete, o să ne îndoape bine, asta, cică, scade pericolul, fiindcă fortifică organismul. Este o blestemăție nemaiauzită, parcă-am fi pigmei pierduți în pădurea africană. Eugen, trebuie să ne luăm tălpășița.

— Unde vrei să plecăm? întrebă mama.

— Oriunde. Eu îl cred pe Schweitzer, nu pe dobitocul de Dannyson.

— Dar ai auzit că nu se poate răzbate! a spus mama.

— Cu pistolul! Cu pistolul! Străbunicul meu își ara cimpul cu arma în spate. O să fac și eu cercetări cu revolverul la șold. Șoarecii într-o cutie, culturile într-un buzunar, seringile într-altul. Doctorul Garrow devine savant ambulant. Și de ce nu? Trubadurii au ajuns celebri fiindcă vagabondau. De mine tot nu știe nimeni pînă acum. N-o să scap această mică posibilitate de a mă impune. Dar pînă în momentul plecării să ne bucurăm împreună cu întregul Chandow.

Bătrînul smuci butonul aparatului de radio, și în cameră se scurse un slow lipicios, cu un text imposibil.

„Dacă-ntr-o seară,

Dacă tu,
Dacă eu,
Dacă-ntr-o seară.
Amindoi,
Strins lipiți,
Ne-am plimba...
Ne-am plimba
Amindoi,
Strins lipiți..."

Îmi luai la revedere de la toți din casă și fugii să-l caut pe Garry.

VII

Plecind atunci de acasă pentru a participa la faimoasele razii de detectare, începusem să înțeleg că s-a schimbat ceva. Bomba nu numai că arsesse casele citorva fermieri și-și întinsese aripile încenușate peste orașele dimprejur, ci zdruncinase mințile oamenilor. Convinși că particulele radioactive pătrund în singele lor asemenea unor toxine, cetățenii Chandowului voiau să-și trăiască „ultimele zile“ din plin.

Asta a fost a doua chemare pe care am citit-o pe ziduri, în afară de aceea care cerea pedepsirea lui Johnson. Era desenată cu litere roșii pe fațada barului lui Snack.

„Trăiți din plin

înainte de a vă dezintegra“.

Și mai încolo, cu litere roșii, verzi, mov:

„lubiți, chefuiți, scuipați totul

înainte de a deveni pulbere atomică!“.

Nimeni nu trebuia să se mire că un orașel întreg poate să-și piardă capul dintr-o dată. Nu explozia unei Colombine, dar un zvon bine alimentat e suficient pentru a tulbura o colectivitate. Și dacă doctorul Ox*, amenințând cu oxigen o urbe, pare puțin fantastic, omul care a corupt Hadleyburgul** e cu totul verosimil. Frenezia care cuprinsese Chandowul, la început reținută, își făcea loc însă de pretutindeni, ca și cum, ascunsă vreme de decenii, ar fi izbucnit acum.

La club i-am găsit pe Garry și pe Harris dormind fiecare într-un fotoliu. Mustața s-a întins cu poftă, și-a șters ochelarii și mi-a întins o mină grea și caldă.

* „Doctorul Ox“ — povestire științifico-fantastică de Jules Verne (n. r.).

** „Omul care a corupt Hadleyburgul“ — povestire științifico-fantastică de Mark Twain (n. r.).

— Eugen, feliicită-mă. Sint tată. Trei kilograme șapte sute. Adriana o cheamă. Aș fi preferat un băiat, dar să sperăm că o să urmeze.

L-am îmbrățișat și l-am sărutat. Mustăciosul își dorise de mult un copil, și iată că nevastă-sa născuse în vreme ce el făcea ordine la cota Well. După ce am pâlăvrăgit emoționați despre asta, l-am trezit și pe Garry. Dinsul ne-a ținut un curs despre fertilitatea cimpului — făcuse un an la facultatea de agronomie înainte de a intra în școala de ofițeri —, apoi am dat citire ultimelor depeșe primite. Se cerea, în primul rind, efectuarea neintirziată a raziilor și instituirea unui comitet de persoane influente care să ajute la păstrarea ordinii în oraș. Ne-am gândit la Rank, pentru legăturile pe care le avea cu anumite medii sus-puse și la Tiberio Olivotto, ca cel mai popular conducător al muncitorimii din Chandow.

În al doilea rind, ni se anunța trimiterea unui aparataj sui-generis care avea să folosească la semnalarea radiațiilor radioactive: stilouri, ochelari de soare cu ramă groasă, brățări masive, piepteni femeiești. Erau instrumente de care numai contraspionajul s-ar fi putut folosi, și încă în ocazii extrem de rare, pentru că nu te puteai aștepta ca cineva să fure un pachetel de uraniu 238 purtându-l în pantaloni. Numai vinătoarea de vrăjitoare îi amefise atât de tare pe cei de la F.B.I. când aprobaseră crearea brățărilor sau a pieptenilor semnalizatori de radiații. În afara acestora mai erau contoare așezate la intrarea în baruri, saloane de dans, gări și parcuri. De altfel, după cum am aflat mai tirziu, nici unul din aparatele trimise nu era pus la punct. Ele trebuiau să fie, ca și radioul și presa, numai niște mijloace de diversiune.

În al treilea rind, trebuia supravegheată difuzarea alimentelor și medicamentelor parașutate, căci cele existente în oraș erau reuzate de toată lumea.

O sumară cercetare a Chandowului arăta că mulți, foarte mulți locuitori ai lui îl și părăsiseră. Plecaseră mai ales marii și micii proprietari de magazine — după ce-și dosiseră marfa —, cițiva fabricanți mai mărunți, apoi cițiva medici, ingineri, profesori.

Raziile de detectare începură de dimineață. Echipele controlau casă cu casă, toate străzile, piețele și parcurile. O parte a cetățenilor îi priveau pe depistori ca pe niște apărători ai lor — propaganda îi convinsese că cei atinși de pulberea atomică sint molipsitori —, dar marea majoritate a locuitorilor se fereau de dinșii ca de niște hingheri. De cum apărea Snowders în capul străzii cu echipa lui, tro-tuarele se goleau, cădeau obloanele și nu mai vedeai țipenie de om.

Primăria și cei care lucrau în jurul noului comitet își vedeau de treabă în mijlocul Chandowului, care trecea prin diferite faze de nebunie. După furia de a cheful a primelor douăzeci și patru de ore

se așternuse o acalmie aparentă. Nu se cînta pe stradă, nu se mai organizau rockuri terminate cu convulsii pe trotuare. În schimb mufrele celor ce veneau să-și ridice rațiile de alimente nu prevesteau nimic bun. Pentru dinșii noi eram doar aceia care-i păzeam să nu fugă din zona infestată.

Garry se plîngea că n-o să mai reziste mult. Nu oboseala îl măcina, ci absurditatea acestei acțiuni: „Dacă zona din interiorul cordonului de securitate națională n-ar fi fost primejdioasă — spunea —, atunci cetățenii ar fi putut pleca oriunde. Dar era primejdioasă — cu atît mai mult oamenii trebuiau să plece pentru a fi feriți de urmări. În ambele ipoteze deci, cordonul trebuie desființat...” Expunîndu-și dilema, Garry își bătea joc singur de ea.

Socotelile diferitelor persoane sus-puse, cit și ale celor care conduceau presa și radioul erau, fără îndoială, cu totul altele.

„Central Times”, de pildă, care-l ataca destul de moderat pe Johnson, socotea că nu Colombina, ci Dagmar era proiectilul cel mai curat posibil! Colombina fusese un tip prea puțin studiat teoretic. Lansarea ei ar fi trebuit aminată. Comentatorul făcea apoi revista presei străine. Marea majoritate a ziarelor vest-europene continuau să tîne și să fulgere numindu-l pe Johnson monstru, sadic, paranoic și cereau anchetarea lui.

Campania anti-Johnson pe care o duceau le servea de minune. Puteau să pozeze în campioni ai păcii în ochii maselor largi din țările lor, arătînd totodată că întirzierea dezarmării se datorește unor indivizi izolați. Dar, orișicum s-ar fi pus problema, faptele zilnice arătau o creștere a luptei pentru dezarmarea totală, ce apărea ca iminentă. Tot ce plănuiise „bunul nostru strămoș în viață” se dăduse peste cap, întorcîndu-se împotriva celor ce-l sprijiniseră.

În afara comentariilor politice în legătură cu situația internațională, presa centrală publica reportaje din interiorul ambelor cordoane. Toate erau niște minciuni sinistre. Suprafața aflată în interiorul primului cordon părea — după acei domni — să fi fost supusă unei „rafale fierbinți” sau unui „incendiu enorm”. Se publicau fotografiile unor case cu ferestre sparte, ale unor garduri smulse și ale rufelor tăvălite în praf! Victimele aveau mina sau obrazul pansat fiindcă fuseseră atinse de tîndările exploziei. Era caraghios și macabru echilibrul pe care reporterii căutau să-l mențină între utilitatea strategică a bombei „curate” și „blindeja” ei față de civili. Se părea că suava Colombina, înțelegînd ea însăși eroarea săvîrșită, ocolise pe fermierii din împrejurimi, pișcîndu-i doar și sperîndu-i.

Cît despre Chandow și celelalte localități ale zonei a doua, se arăta că oferă condițiile unei vieți normale, iar primele cercetări ale

solului promiteau o recoltă nemaipomenită. Totodată se citau vindecări subite de reumatisme, de cancere incipiente, de ulcere gastrice și tricofijii. Citind articolul apărut în „Sunday Times“, îți venea să lași totul pentru a te stabili în minunatul orașel unde bolile dispăruseră, lăsând loc unei totale euforii a simțurilor. Se arăta că numărul deceselor s-a împușinat uimitor și că bătrînii cer imperios de lucru.

Era evident, o răstălmăcire nerușinată a faptelor: temîndu-se că decedații au părăsit lumea aceasta ca radioactivizați, familiile nu mai declarau nimic primăriei, ci îi înmormîntau în curtea casei, noaptea, pe neștiute. Iar bătrînii căutau să se facă utili pentru a nu fi excluși de la repartizarea alimentelor parașutate.

Vechea silă de minciuna zilnică mă covârși deodată. M-am incuiat în cameră o zi și o noapte, prăbușit într-o apatie totală. Imi era frică să gîndesc — toate concluziile erau absurde ca și încercarea de a sezisa înfinitul. Totuși cit avea să mai dureze asta? În clipa în care o idee începea să se înfiripe, o alungam — știam că nu poate să mă conducă decît spre același punct mort. Visam călătorii, lupte de stradă și spînzurarea lui Johnson. Ajunsesem să nu mai aud și să nu mai văd bine și poate aș fi reușit să nu mai aud și să nu mai văd de loc. La un moment dat m-am gîndit să folosesc aparatul acela cu care profesorul lui Jack London rătăcea printre stele*, dar era prea complicat, mult prea complicat.

Simțeam că o să mă trezesc și nu voiam de loc. La ce bun? Din nou circul de fiecare zi cu articolașele pentru care trebuia să mă bat, cu așteptarea comisiei de anchetă, din nou pălăvrăgeli interminabile. Sinuciderea mă fascina prin marea liniște ce avea să urmeze.

Dar aș fi vrut ca gestul acesta să se îndrepte împotriva celor care transformaseră Chandowul într-un lagăr al morții lente. Aș fi vrut ca gestul ăsta să indigneze, să scuture conștiințele, să acuze. Cui însă i-ar fi părut ca protestatar un asemenea gest în mijlocul morșilor de pe urma exploziei? Reușeam doar să fac dispărută o viață înainte ca alții s-o facă să dispară. O smulgeam într-un fel de sub dominația absurdului și a intimplătorului. Desperarea însă făcea mereu loc urii. Ura împotriva „bătrînului farmer“ mă readucea la realitate. Nu victimele lui trebuiau să se sinucidă, ci el însuși. „Bunul nostru strămoș în viață“ trebuia pedepsit în așa fel ca nimeni să nu-i mai urmeze pilda vreodată.

În seara zilei a doua, Miriam a trecut peste interdicția de a mă vizita. Imi adusese de mîncare și a început să mă alinte ca pe un

* Autorul se referă la „Rătăcitor printre stele“, roman fantastic al lui Jack London.

copil. Fata asta avea atita căldură și gingășie încit toldeaua mă făcea să mă simt stinjenit. Ea nu se juca de-a dragostea. Eram eu în lume, și atit. Simțeam asta, și sentimentul de a fi inconjurat de asemenea devotament mă copleșea. Iar Miriam nu avea tact de foc, arătindu-mi că suferă din cauza mea, rupindu-se de prietenii și prietenele ei, ca și cum ar fi trebuit să mă urmeze la capătul lumii.

În seara aceea, i-am ținut niște discursuri fulminante despre soarta Americii și a omenirii, și, ca de obicei, ea mă asculta cu multă seriozitate. Cred că am vorbit pină dimineața, și Miriam se silea să nu adoarmă pentru a mă urmări.

Cind lumina zilei a pătruns printre jaluzele, m-am ridicat ușor și pur, împăcat cu mine însumi. În grădina ciripeau păsările. Era liniște, o liniște adincă. Dar asta n-a durat mai mult decit o clipă. Cineva a bătut cu pumnul în ușă, și o salvă de automat a cutremurat strada care încă mai dormea.

Incepea ceea ce a fost numit mai tirziu : „fuga americanilor în America“.

VIII

Cei care incercaseră să diminueze în fața lumii întregi nocivitatea bombei „curate“ nu apreciaseră just elementul om. E adevărat că propaganda prostise literalmente mințile ani de zile și stupiditatea nu avea limite. Se puteau inscena procese, anchete monstruoase, lișaje în masă. Argumentarea necesității lor găsea ecou în opinia publică. Am cunoscut atîția neisprăviți în viața mea, încit numai amintirea lor îmi dă o senzație de apatie și oboesală. Și nu erau neisprăviți pentru că le lipsea ceva din creier, dar torentul de ziare, radioul, televiziunea le incaseră țeasta ; trebuia să tragi cu tunul spre a-i trezi. Iar Johnson trăsese cu tunul.

Nu știam ce se întimplă în Statele Unite în acele zile, fiindcă presa oglindea foarte puțin adevărata stare de spirit. Era, într-un fel, ultima crispare a războiului rece, care se agăța nebunește de orice. Inșă, așa cum am aflat mai tirziu, rezistența maselor față de politica de forță crescuse uimitor. Colombina fusese o experiență tristă, atit pentru „războinicii reci“ cit și pentru „războinicii calzi“. Ea demascase strălucit ficțiunea „bombei curate“. Se demonstrase încă o dată imposibilitatea unei explozii nucleare neînsoțite de producerea unui imens număr de particule radioactive. Dar, mai mult decit atit, experiența lui Johnson arătase că există oameni în stare de orice. Cel care se declarase copilul, tatăl, mama și fratele Americii ucisese aproape o mie de americani ca și cum ar fi omorit un șoarece. Iar

americanul mijlociu, pe care Johnson îl numea totdeauna „dragul meu“, nu mai voia să-i rabde dragostea. Și din South Caroline pînă în Dakota începuseră demonstrații de masă cerind pedeapsa capitală pentru proprietarul personal al bombei atomice. Erau demonstrații cu placarde, figuri alegorice, tobe și flaute.

Prima demonstrație eficace însă o făcură cetățenii Chandowului.

În ziua în care rămăsesem închis în casă, mai bine zis în cea de-a doua noapte, Garry adună comitetul într-o ședință specială. Alimentele, chemările, anunțurile nu mai erau suficiente pentru liniștirea oamenilor. Pe de altă parte, Rank nu mai voia să lucreze. În ciuda faptului că era admirabil echipat și în afară de orice primejdie, groaza puneă din ce în ce mai mult stăpînire pe el. Și în a treia zi îi declară lui Garry că se pregătește să fugă peste cordon. La drept vorbind, în momente de panică, oamenii gîndesc foarte contradictoriu — le e greu să se concentreze și sint gata să creadă cele mai năstrușnice lucruri. Dacă cineva își inchipuie că în acele zile careva dintre noi avea o viziune clară a lucrurilor se înșală. Tot ceea ce cuprind rîndurile de față — conversații, comentarii, fapte — s-au limpezit în mintea mea abia în ultima vreme. Iar ordinea în care le-am expus nu oglindește dezordinea în care evenimentele de fapt s-au înlănțuit. Rank, de pildă, acceptase să lucreze în comitet din două motive. În-tii, pentru că asta îi oferea ocazia de a-și începe cariera politică într-un mod cu totul original. În al doilea rînd pentru că spera să culeagă un material inedit de viață din orașul atomizat. Dar în același timp îi era teamă, atît de teamă încît abia își scotea nasul pe ușă. Cînd frica îi ajunsese la culme, își umplu cîteva geamantane cu obiecte de valoare — cărți vechi, tablouri, bibelouri — și se pregăti de fugă. Cînd însă Garry îi ceru să rămînă pe loc, marele scriitor al coastei se conformă, mulțumindu-se să se văicărească.

Argumentele lui Garry nu avură însă nici un efect asupra lui Olivotto.

În cele 3 zile autoritatea lui Tiberio crescuse datorită felului în care organizase ajutorul sanitar și distribuise alimentele în suburbiile muncitorești din Chandow. Și cînd declară că orașelul trebuie părăsit, toate cartierele mărginașe răspunseră că sint gata să-l urmeze.

Dar evenimentele se precipitară abia după evadarea unuia dintre cetățenii reținuți de F.B.I. pentru că posedase un contor Geiger. La ora la care Miriam venise la mine să mă trezească din somn evadatul se ascunse în casa lui Olivotto. Cu ajutorul lui Tiberio își procură materialele necesare construcției unui nou contor, care fu gata înainte de miezul nopții. Și primele măsurători fură uluitoare: radiațiile depășeau de două ori limita admisibilă! Tot aparatul trimis

Chandowului dădea deci indicații false, menite să înșele populația! Numai decît Olivotto veni la Garry să-i comunice cele aflate.

— Și ce vrei să fac? îl întrebă maiorul.

— Să slăbești în așa fel paza cordonului încît oamenii să poată pleca.

Rank, care era de față, sprijini acest punct de vedere cu entuziasm. Dar Garry se temea de marele scriitor al coastei, pe care-l considera tot atît de primejdios ca și Snowders, datorită cameleonismului său politic. Se feri deci să-și expună părerea, pe care eu i-o cunoșteam atît de bine și care coincidea cu a lui Olivotto.

— Eu sînt aici ca să mențin ordinea, răspunse. Toată lumea trebuie să se conformeze, iar voi trebuie să mă ajutați. Cît despre conțorul cu care ați lucrat, el nu e omologat și nu prezintă nici o încredere. Așa că liniștiți-vă.

Olivotto nu insistă. Știa că Garry e prins între ciocan și nicovală. Înțelese însă mai mult din tonul lui Baron decît din vorbe.

Se întoarse acasă, adună la el pe toți activiștii sindicalii cu influență și le prezentă rezultatele măsurătorii. În mai puțin de două ore, tot Chandowul află, și lincezeala care domnise vreme de trei zile dispăru ca prin farmec. Înainte de ivirea zorilor, orașelul era urcat în mașini cu bagaje, iar pentru cei care nu încăpuseră în turisme *Tiberio confiscă autocamioanele celor două fabrici.*

Și în momentele acelea, cînd tensiunea ajunsese la culme, își făcu apariția în oraș comisia însărcinată cu ancheta „la fața locului“. Ea se ivi în capul străzii principale în șase automobile — cinci Plymouthuri argintii înconjurînd un Cadillac albastru — gonind cu toată viteza. *Probabil că soldații lui Garry nu fuseseră anunțați de această vizită* căci opriră automobilele. Senatorul, care se coborî spre a se legitima, îl amenință pe ofițerul de serviciu cu cele mai aspre sancțiuni, și acesta se infurie. Ceru ca toată lumea să se dea jos și să prezinte actele. Atrăși de vociferări, cetățenii care se pregăteau de plecare se apropiară.

— Ei, ce-ați constatat? întrebă cineva din mulțime. *Explozia a fertilizat cîmpul?*

— De ce nu faceți și proba lui Dagmar?

Cu toate că cei din comisie nu răspunseră nimic, oamenii deveniră agresivi.

— Dacă plecați la Washington, luați-ne și pe noi! strigă cineva.

— Incolonați-vă după domnul senator, propuse altul.

— Nu vreau să mor! strigă brusc, isteric, o femeie.

— De ce ne-ați ținut aici?

— De ce ne-ați păzit să nu fugim?

— Ați venit să ne inmormințați ?

— Dați-i jos pe toți !

— Luați-le mașinile !

Anunțat de posibilitatea unei ciocniri, Garry trimise un pluton care să escorteze comisia. Intre timp strada fu supraaglomerată de turisme ai căror șoferi strigau și claxonau amenințând că vor trece peste orice opreliște. În imbulzeala care se produse, Tiberio, împins fiind între mașini și strivit cu fața de parbrizul unui Ford, zări înăuntru o figură cunoscută. În prima clipă nu-i veni să creadă. Smuci portiera, își băgă capul în automobil și privi. Culcat pe pernele din spate, alb ca un mort, zăcea John Johnson, proprietarul Colombinei !

Tiberio se cutremură presimțind cele ce aveau să se întâmple, însă socoti că oamenii nu mai trebuie să fie păcăliți. Se ridică în virful picioarelor și urlă :

— John Johnson ! Înăuntru e John Johnson !

Se așternu o liniște de moarte. Masa de oameni încremeni. Apoi se auzi un vaier oribil, un țipăt colectiv, din care nu se deslușea nimic. Soldații fură răsturnați, portierele Fordului se sfărâmară, și John Johnson apăru la lumină. În câteva secunde fu rostogolit pe jos, călcat în picioare, fărîmat. Mulțimea se repezi apoi asupra comisiei, care o luă la fugă, urmată de soldați.

Salva aceasta o auzisem și ea făcuse să se cutremure și vechea noastră stradă. M-am îmbrăcat în fugă, i-am spus lui Miriam că voi reveni numaidecît și am pornit înspre Clubul aviatorilor. Cînd am ajuns, mulțimea înconjurase clădirea cerind ca Snowders să iasă afară și să răspundă de ce i-a păcălit vreme de trei zile cu aparatul mincinos. Plutonul de gardă stătea cu arma la picior, neștiind cum să reacționeze, iar Garry, în spatele soldaților, privea posomorît deasupra pieței. Din cînd în cînd spunea ceva, dar nu se înțelegea nimic, iar mulțimea continua să strige numele lui Snowders.

Olivotto își făcu loc, se urcă pe grilajul clubului ; după un moment apăru lîngă el doctorul Isrand. Țipetele se domoliră și putu să se deosebească vocea răgușită a lui Tiberio.

— Oameni buni, strigă el, nu vă pierdeți capul. Răfuielile le vom lăsa pentru mai tirziu. Urcați-vă în mașini și să plecăm.

— La cordon ! urlă cineva.

— Să nu tragă în noi !

— La cordon !

Mustață spuse și el ceva, dar nu se auzi decît : calm... ordine... cetățeni...

Mulțimea îi îngădui să vorbească pentru că, asemenea lui Tiberio, era cunoscut pînă în cele mai îndepărtate periferii ca un om bun

și cinstit. Poate că spiritele s-ar fi calmat dacă Snowders, mort de frică, n-ar fi crezut că umilindu-se ar putea scăpa de amenințare. Cu părul vilvoi, cu hainele în neorinduială, se cățără pe gard și începu să se bată cu pumnul în piept. Dar apariția lui îi scoase din sărite pe oameni ca și figura lui Johnson.

— Să-l spinzurăm, țipă ascuțit o femeie de lângă mine.

— Să-l ucidem! răbufni mai departe.

— Jos de pe gard! Tăvăliți-l!

Urletul cuprinsese toată piața, și primele rinduri se răsturnară peste soldați. În aceeași clipă răsună, stingeră și parcă depărtată, o rafală de automate. Valul de picioare și brațe, de guri și umeri se clătină, ca și cum s-ar fi lovit de un perete, și, în liniștea stranie care urmă, se auzi numai un tinguit sfișietor. Apoi mulțimea furioasă începu să se cațäre pe gardul clubului. Iși făceau loc cu pumnii, urlând, suindu-se unii peste alții. Când primii ajunseră în curte, Snowders o luă la fugă și dispăru pe poarta din dos.

Fugea atât de repede încît urmăritorii aproape îl pierdură din vedere și ar fi scăpat poate dacă ar fi alergat fără să se oprească. Dar, ajungînd la ferma cu animale de rasă — care se găsea în plină reconstrucție —, căută să se pitească printre schele. Oamenii se strecurară după el, printre gropile cu var și birnele aruncate alandala, și atunci Snowders se ascunse în bazinul de colectare a urinei și a bălegarului. Când urmăritorii îl apucară de poalele hainei, el se smulse și se refugie sub o schelă prăbușită. Urmăritorii îl prinseră, îl răsturnară și-l călcară în picioare. L-ar fi omorît acolo dacă soldații nu i-ar fi ajuns din urmă și, după o somație, nu ar fi lansat bombe lacrimogene. Pe dată, năvala conteni, valul de oameni se sparse și fiecare, injurînd cumplit și amenințînd, se îndreptă spre casa lui, unde toate erau pregătite de drum. De la linșarea lui Johnson și pînă la fugărirea lui Snowders nu trecuse decît o oră. Cei douăzeci de mij de locuitori ai Chandowului se răzbunaseră pentru experiența neomenească la care fuseseră supuși.

Cînd, smulgîndu-mă din puhoiul ce mă tirise în urmărirea lui Snowders, am revenit la club, l-am găsit acolo pe Harris. Era aprins la față și părea că se ceartă cu Garry.

Baron i-a făcut semn să se liniștească.

— De ajuns! N-o să mai împiedic pe nimeni să treacă peste ordon!

— Și Chandowul?

— Să se prefacă-n praf și pulbere.

— Și tu?

— Eu am să mai rămîn. Sînt doar comandantul.

— Garry, o să teucidă. Și, oricum, tot ai s-ajungi la curtea marșială!

— Da, dar nu pentru lașitate. E o vanitate stupidă dacă vrei, nu pot însă să mă dezbar de ea.

— Garry, rămînerea aici e nocivă.

— Poate. Experiența asta o să-și arate roadele peste cincizeci de ani. Cît despre rest, știți foarte bine ce cred: îmi ajung Coreea și experiențele din Pacific, îmi ajunge noaptea de la cota Well.

Pentru prima oară de cînd îl știam, Garry se albise de furie și nu nimerea cuvintele. Și — nu-mi venea să-mi cred ochilor — încărunțise! Nu-l mai văzusem de două zile și fusese de ajuns ca timplele și ceafa să-i devină argintii. Iar eu lipsisem douăzeci și patru de ore din balamucul ăsta, lăsîndu-mă pradă desperării!

Harris reapăru împingîndu-l pe Rank ușurel înaintea lui. Marel scriitor era legat peste gură, iar frizura de Marc Antoniu i se boțise. Harris îl așeză pe un scaun și veni spre mine.

— Eugen, mă temeam că ți s-a întimplat ceva. Nu te întreb de ce ai lipsit, ai să ne spui asta mai tîrziu. Acum treci pe acasă pe la mine, ia-o pe fetiță, pe Sofia, pe mama ei și du-le la voi. Pregătește mașinile cit poți de repede.

— Și Garry?

Amîndoi schimbară o privire complice.

— Garry rămîne cu soldații.

— Atunci nu pleç nicăieri.

— Ascultă, Eugen, spuse Harris, lasă răfoielile astea protesti. N-are nimeni răbdare să te asculte cum o faci pe viteazul. Balamucul a durat destul. Nu numai ce se întimplă aici, dar toate campaniile de urlate, de ațîțare, de isterie. Nu, nu mai doresc să-i ajut pe domnii de sus! Trebuie să le facem să le treacă pofta tuturor Johnsonilor să mai experimenteze vreun Dagmar sau vreo Colombină.

— Încet! Nu mai striga!

— Nu mai strig. Du-te acasă. Femeile, copiii, bătrînii trebuie ajutați. Fordul meu e decapotabil. Inchide-l. Instalează-mi familia în Ford și așteaptă-mă la tine. Șterge-o!

— Pleacă prin spate, spuse Garry. Și grăbește-te! Nu garantez de starea asta de acalmie. Ia-ți și o mască de gaze cu tine.

— Și tu rămii aici să te bați pentru o chestie în care nu crezi?

— Sint în uniformă. Și mai sint și soldații, care n-au nici o vină. Dar... îndeajuns! Pleacă! Pleacă imediat fără nici o vorbă!

Garry mă bătu pe umeri și-mi strinse mina. Nu reușeam să mă întorc cu spatele la el și să ies, și atunci și dinsul și Mustață m-au apucat de brațe și m-au împins spre ușă. După un sfert de oră eram la doctor acasă și-i scoteam Fordul din garaj, iar după încă jumătate de oră familia lui Harris era la noi.

Cașa se întorsesese cu susul în jos. Bătrînul își aduna fișe din sertare, mama împacheta albume de pictură, Miriam și doamna Broods făceau sandvișuri, Andrew acoperea cu covoare mobilele. Păreau a se pregăti pentru o excursie neașteptată, deosebit de interesantă.

La ora unsprezece a venit și Mustață, foarte liniștit. Dar, în ciuda calmului pe care-l manifesta, ne-a cerut să scoatem imediat mașinile în stradă.

— Eugen, mi-a șoptit, pe undeva s-a și aflat că Garry cedează. Și va fi frimis, pare-se, altcineva ca să facă ordine. O să trebuiască să răzbatem cu forța.

A pornit el în mașina dinainte cu soția, fetița și soacra lui, apoi, în mașina a doua tata, mama și Andrew, iar în spate eu cu familia Broods. Mica noastră stradă era liniștită, tăcută, de parcă toți locuitorii ei ar fi dormit somnul de după-amiază. Doar cele câteva geamuri deschise, jaluzele ridicate pe jumătate, așternutul uitat pe pervaz, scaunul lăsat în fața intrării arătau că viața încremenise pe neașteptate.

După ce am trecut colțul spre Broadway Line, imaginile acestea domestice au dispărut. Am înaintat destul de repede pînă la șoseaua fluviului, dar acolo ne-am poticnit de coloana de automobile ce înainta spre marele cordon. În față, masive, se clătinau autocamioanele fabricilor și mi s-a părut că deosebesc, pe cabina unuia dintre ele, silueta lui Tiberio. Deasupra capotelor turismelor se legănau scaune, plite electrice, suluri de covoare, tablouri în piramide oscilante de cite cinci picioare. Și tot animalul ăsta enorm, cu douăzeci de mii de roți, se fira încet, frînt parcă de oboseală, stringîndu-și mereu mai mult inelele trupului și gemînd sinistru.

Tiritul a durat patru ore, apoi ne-am oprit. Pe de o parte îmi părea bine căci începuseră să mă doară coastele care îmi fuseseră strîvite dimineața în înghesuială. Simțeam nevoia să stau întins și m-am culcat lîngă mașină. Am căzut într-un soi de toropeală scurtă, din care m-au trezit niște focuri de pistol.

— Eugen, bagă-te sub mașină, mi-a strigat Mustață. Jos toată lumea! Jos!

Ca un automat le-am smuls pe Miriam și pe mama ei de pe

banchete și ne-am ghemuit pe podeaua automobilului. S-au auzit niște șuierături ciudate: soldații trăgeau pe deasupra noastră cu trasoare! Apoi o voce tună prin megafon, ordonând să ne oprim și, aproape în același timp, un mănunchi de gloanțe izbiră mașinile frontal.

Autocamioanele din capul coloanei se răsuciră pe loc și, părăsind șoseaua, porniră peste cimpul proaspăt arat. Întreaga coloană păru că se clatină și se fringe. Turismele izbucniră peste arătură într-un asurzitor clămpănit de fierărie. Miriam și mama ei erau ghemuite lângă banchetă, iar eu conduceam lăsat pe cotul drept, privind nu prin parbriz, ci prin ușa larg deschisă.

Înaintam încet și, în ciuda vacarmului, deosebeam șuierăturile gloanțelor. Am auzit explodind alte câteva grenade, lătratul sec al unei mitraliere, apoi roțile au trecut peste ceva moale și am frinat brusc — călcasem niște perne și niște plăpumi de copil strinse balot. Puțin mai la dreapta zăcea o femeie stringând în brațe un copil, iar lângă ea, cu fața în jos, cu picioarele răsucite pe o parte, era Harris.

M-am repezit spre el în aceeași clipă cu tata și l-am întors cu grijă pe spate. Figura lui mare, cu mustață neagră pălise. Nasul i se făcuse ca de cretă, și un fir subțire de singe i se prelingea de-a lungul obrazului.

În jurul nostru, automobilele goneau înnebunite abia ocolindu-ne. Am luat-o în brațe pe Sofia și pe fetiță și le-am dus la mașina lui Andrew. Tata a rămas cu dinsa s-o trezească din leșin, iar noi, Andrew și cu mine, ne-am întors lângă Mustăță. Am început să sap o groapă cu capacul metalic al unei cutii, dar mâinile îmi erau reci și țepene și nu mă ascultau. Când șanțul s-a adâncit îndeajuns am incremenit — nu puteam să-l împing pe Mustăță în el. Era mare și cald, era parcă trupul meu acela care trebuia îngropat. I-am tras încetișor picioarele în șanț, și dinții au început să-mi clănțâne, apoi i-am mutat trunchiul și capul, iar pământul rece le-a cuprins numai-decît. Am așternut peste dînsul mușamaua fetiței, două fulgarine și am împins deasupra lor, cu o mină moartă, bulgării reci. În depărtare, către zarea întunecată se zbăteau, se fugăreau, chiuiau cinci mij de mașini negre sărind parcă unele peste altele.

Americanii fugeau spre America.

*

*

*

Au trecut de atunci trei luni, și azi se cunoaște în mare măsură biografia Colombinei. De altfel, originea ei trebuie căutată în teoria

„bombei curate” lansate în urmă cu câțiva ani. Teoria nu apăruse în urma unui studiu profund al materiei, ci ca *diversiune*, sub presiunea opiniei publice, care nu voia să îngăduie înfăptuirea întregului glob prin experimentarea armei nucleare. Și, cînd acestei lupte a maselor largi i se alăturară savanții, se află că atît bombele pe bază de fisiune cit și acelea pe bază de fuziune sînt „murdare”. Respectiv fisiunea (spargerea nucleelor atomice grele cu degajare de energie) produce deșeuri radioactive, iar fuziunea („fuzionarea” nucleelor atomice ușoare, care degajă energie creînd atomi mai grei) produce foarte mulți neutroni, pe care absorbîndu-i materia din jur devine radioactivă. De pildă, dacă o „atomică” obișnuită produce un kilogram de atomi radioactivi, o bombă H „murdară” produce o tonă sau mai mult. Această ultimă observație îi aparținea doctorului John Fremlin de la Colegiul de fizică al Universității din Birmingham. Oamenii de știință indieni arătau că cea mai „curată” bombă cunoscută, cea de 20 de megatone, formează prin explozie cel puțin 140 kg de carbon-14. Dar toată atmosfera pămîntului conține 1.200 kg de carbon-14! În urma unei singure explozii decî, cantitatea acestui izotop al carbonului avea să crească cu 10%, ceea ce însemna că tot ciclul carbonului din viețuitoare era violat!

Compromiterea bombei „curate” deveni atît de evidentă încît doctorul Killian, somitate mondială, o demască, iar generalul Starbird declară: „Nu vedem mijlocul de a fabrica o armă complet curată”.

Și, cu toate astea, din memoriile lui Forrestal s-a aflat, nu mult timp după ce autorul lor sărise pe fereastră, despre propunerea lui E. O. Lawrence. Și anume se preconiza ca enormele cantități de produse de fisiune nucleară ce se formează în reactori ca produse secundare să fie utilizate în scopuri militare. Era culmea! Decî nu utilizarea pașnică a energiei atomice, ci utilizarea energiei atomice pașnice pentru război!

Nemulțumindu-se cu atît, profesorul Szilard veni cu ideea bombei „foarte murdare”: bomba cu hidrogen trebuia să fie învelită într-un manșon de cobalt metalic, care, după explozie, avea să emită radiații mortale în mare cantitate și pe timp îndelungat.

Pe măsură însă ce lupta pentru pace se întărea, adepții războiului rece se văzură siliți să încerce purificarea „bombei murdare”. Și atunci apărî „preacurata Colombina” — aceea care înfăptuise aproape cinci sute de mîle pătrate.

Din hîrțoagele găsite în adăpostul antiatomic al lui Johnson se pare că părintele ei e un oarecare Hans Chowmont, dar mulți pretind că e un nume convențional, particula „chow” existînd în titulatura tuturor întreprinderilor lui Johnson. Date tehnice s-au păstrat prea

pufine. În unele hirtii apare formula acidului boric, în altele, formula complicată a unui compus al beriliului. O mică schiță înfățișează o bombă cu hidrogen învelită într-o cămașă de lichid semitransparent, iar pe alt desen apare o bombă atomică în același înveliș. Urmează formule cunoscute oamenilor de știință, citeva precizări asupra radiațiilor calorice și ipoteza că mașonul de acid boric ar putea absorbi neutronii emiși de explozie. Toate foile, douăzeci la număr, s-au găsit într-un caiet intitulat „Colombina”. Din mărturiile rudelor lui și din cele ale prietenilor lui rezultă că vreme de un an de zile „bătrînul farmer” s-a preocupat îndeaproape de acest proiect, ce ar fi vrut să fie „încununarea întregii sale activități.”

Cînd se produse catastrofa, în plină panică, el încercase să fugă cu avionul. Dar, în urma unui conflict, pilotul său de încredere îl părăsi, și regele beriliului, cuprins de groază, se hotărî să străbată Chandowul într-un Ford învechit ce n-ar fi dat de bănuît nimănui.

Socotelile lui însă se dovediră a fi greșite și de astă dată greșeala îi fu fatală.

Presa a publicat o mulțime de istorioare fantastice în legătură cu misteriosul Chowmont, dar nimeni n-a îndrăznit după evenimentele care au urmat să nu demaște mitul bombei curate. Campania anti-Johnson s-a transformat în scurtă vreme într-o campanie în favoarea dezarmării și de sprijin a victimelor „bătrînului farmer”. Pînă și presa cea mai reacționară a trebuit să-și modifice modul de a privi problema, și, mai curînd poate decît se crede, armele vor fi îngropate pentru totdeauna.

Ne-am mutat cu toții în Springfield, și dacă amintirea lui Harris nu m-ar chinui așa fi aproape mulțumit. Dar Mustață îmi apare mereu așa cum l-am văzut ultima dată pe cîmpul negru și încins de soare, printre automobilele gonind înnebunite.

Soția și fetița lui s-au mutat împreună cu noi, și bătrînul se simte bine în postură de „înlocuitor de tunic”, așa cum spune singur. Miriam lucrează la postul local de televiziune și nu prezintă nici un simptom îngrijorător de infestare, în afara unor inexplicabile dureri de cap, iar Andrew, care a fost foarte anemiatic, pare a se întrema.

Noua noastră urbe ne-a primit cu dragoste, așa cum sint priemiți oamenii care au suferit mult și fără voia lor. Prietenia cu care sintem înconjurați și campania pentru dezarmare la care contribuim din plin îmi dau satisfacții pe care nu le-am avut niciodată.

Uneori, seara, cînd trec spre casă, copiii mă roagă să le aprind becuri atingîndu-le cu mîna și cite o bătrînă mă întreabă timid dacă

seara devin luminos. Dar, in afară de copii și bătrini, cetățenii Springfieldului nu vor să profite de... bănuita mea radioactivitate.

Astfel se încheie prima parte o istoriei Colombinei.

Partea a doua va fi scrisă in curind pe cel mai optimist monument funerar din lume, la baza căruia oamenii sovietici au pus prima piatră. Va fi o inscripție pe monumentul funerar al precauraților Dagmari și Colombine, pe mormintul armelor atomice.

S F I R Ș I T

Abonamentele la revista „Știință și Tehnică” și la colecția de „Povestiri științifico-fantastice” se primesc pînă cel mai tîrziu în ziua de 23 a lunii, cu deservirea în a doua lună următoare.

Abonamentele se primesc de către difuzorii de presă din întreprinderi, instituții și de la sate, secțiile de difuzare a presei, precum și de către factorii și oficiile poștale.

APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ - PRETUL 1 LEU